

Magisk holografi

Med sitt gigantiske lydbilde og sylskarpe presisjon er norske Forsmans nye høyttalere som skapt for deg som liker å lytte!

Høyttalerne fra norske Forsman har i alle år vært en godt bevart hemmelighet på det skandinaviske hi-fi markedet. Men etter å ha lånt øre til deres nye VSS4 høyttalere, er det tydelig for oss at disse høyttalerne fortjener allmenn oppmerksomhet. Ikke bare fordi de lages her hjemme på berget, men mest av alt på grunn av lydopplevelsen de leverer.

VSS4 Classic

VSS4 er ikke helt som andre høyttalere - det ser man allerede ved første øyekast. De slanke sylindrerformene tar svært liten plass sammenlignet med ordinære høyttalere. De mangler til og med et tradisjonelt kabinett: Høyttalerne spiller åpent i begge retninger, og bruker en spesiell "kåpe" rundt høyttalerelementene. Konstruksjonen er ganske spesiell, og det ligger både en solid dose ingeniørkunst og årevis med fintrimming bak konseptet som kalles VSS (Vertical Split System).

Hensikten med kåpene er å begrense spredningen og hindre at lydbølgene fra forsiden og baksiden utfaser hverandre. Klassiske dipolhøyttalere bruker store frontplater (baffler) for å motvirke dette, men i Forsman-konstruksjonen har man oppnådd den samme effekten ved å "brette" baffelen rundt høyttalerne i stedet.

Lydkvalitet

Man kan nesten gjette fra utseendet på Forsman VSS4 at de ikke låter helt som vanlige høyttalere - de låter mye større! Et massivt lydbilde fyller testrommet vårt, og det første vi registrerer er at

høyttalerne nærmest forsvinner. Lyden er mindre retningsbestemt enn vi er vant til, og lyden fra høyre og venstre kanal smelter sammen til en vegg av lyd som gjør det vanskelig å tro man har med bare to høyttalere å gjøre.

Et slikt lydbilde er akkurat hva dipolhøyttalere er kjent for, og tankene går med en gang til dyre elektrostathøyttalere som Quad og Martin Logan. Fordelen til Forsman er det mer kompakte formatet, og at de kan spille høyt takket være den gode effektiviteten.

Etter at den første wow-effekten hadde lagt seg kunne vi ta for oss høyttalernes klangegenskaper. Som forventet har de svært lite egenklang - fraværet av et kabinett betyr også færre resonanser, som igjen betyr at det er mindre grums og forvrengning til stede som kan maskere lyden. Mellomtonen er ikke bare ren, men også svært detaljrik.

Mangelen på et kabinett som bremser bevegelsene fra høyttalerelementene lar seg høre i form av at lyden oppleves veldig "rask" og rytmisk presis.

Du kan også glemme eventuelle fordommer om at dipolhøyttalere er fattige på bass - Forsman har i alle fall ikke hørt om denne regelen. Bassen går riktignok ikke særskilt dypt, men har slagkraft nok til å sette en støkk i de fleste. Det er lett å la seg lure, for selv om høyttalerne har en lett og ledig bassgjengivelse kan de dra til så man hopper i stolen

FAKTA

- Treveis dipolhøytaler
- Magnestat diskant og mellomtone
- 3 x 8" bass
- 27 Hz – 27 kHz frekvensgang
- 4 Ohm impedans
- 87dB følsomhet
- Pris: 65.000 kr

når det kreves. Blottet for kasselyd og resonans, og med stødig fot sparker de tre åttetommerne ut bass med en nesten frekk snert over seg. Vil du lure naboen litt, anbefaler vi Kari Bremnes-sporet hvor bassisten starter rolig men nærmest tar løpefart på strengene i neste øyeblikk. Dynamikken er til å ta og føle på

Lyden har absolutt en stor wow-faktor, og liker du akustisk musikk og singer/songwriter kan vi vanskelig tenke oss en bedre egnet høytaler enn Forsman VSS4. Evigunge Nils Lofgrens "Acoustic Live" føltes så ekte og nærgående at vi ble sittende og høre plata fra begynnelse til slutt. Mer hjemlige artister som Lisa Ekdahl eller Bjørn Eidsvåg passer også perfekt til Forsmans musikalske humør. Om målet er å gjenskape følelsen fra konserthuset er det få som kan stille opp mot Forsmans presise holografi. Derimot kan det enorme lydbildet og ubønnhørlige fokuset bli litt for mye av det gode om du lytter mye til rock, hip hop eller elektronika. Heller Mozart enn Metallica, med andre ord.

Plassering

Forsman-ene er i motsetning til mange høytalere i denne kvalitetsklassen, ganske enkle å plassere, og ikke bare på grunn av størrelsen. Med sin kontrollerte horisontale spredning er de ikke så følsomme for plassering nær sideveggene, men trives best med litt avstand til bakveggen. Med de fleste høytalere må du gjøre et kompromiss når det gjelder lydbilde - du kan stille dem opp for å spille stort og bredt, eller vinkle dem inn for å oppnå bedre fokus i midten. Med Forsman er det mulig å oppnå begge deler på en gang. Vi opplevde at den såkalte tredjedelsregelen, der både høytalere og lytteposisjon trekkes ut 1/3 av rommets lengde, fungerte bra i vårt testrom.

Siden Forsman-høytalene sprer lyden både forover og bakover vil rommets akustiske egenskaper spille en avgjørende rolle. De skifter merkbart karakter i det man reiser seg og går rundt i rommet, og har i motsetning til det man skulle tro, en ganske snever "sweet spot". Til gjengjeld låter det virkelig bra når man setter seg ned midt foran høytalene. Forsman byr på en besnærende kombinasjon av størrelse og presisjon i lydbildet, som vi knapt nok har hørt fra vanlige høytalere.

Konkurrenter

Til 65.000 kroner befinner Forsman seg i en pris-klasse full av tøffe konkurrenter. Høytalere som Gallo Reference 3.5, Naim S600 Ovator og Audio-

vector S3 Avantgarde Arreté byr alle på noe helt spesielt. Fortjener Forsman VSS4 Classic en plass blant disse? Ja, mener vi. Den har riktignok ikke helt de samme allroundegenskapene til Audiovector, oppløsningen til Gallo eller helt den samme "boogie-faktoren" som Naim.

Forsmans største styrke er den magiske holografien. Lydbildet er enormt i alle retninger, men likevel presist, og blir aldri svevende eller diffust. Den musikalske gevinsten ved dette er at alle lyd-elementene får godt med plass, og det er lett å skille instrumenter og stemmer fra hverandre.

Konklusjon

Vil du ha et imponerende stereoperspektiv og en musikkjengivelse som er til å ta og føle på, så er Forsman VSS4 virkelig en spennende høyttaler. For deg som setter pris på et lydbilde med realistisk størrelse, er dette en der musikerne omtrent materialiserer seg foran deg, og en musikkjengivelse som nesten er til å ta og føle på. Forsman spiller ikke høyest og tøffest i sin prisklasse, men skalaen på lydbildet er noe for seg selv.

Litt teknisk

Forsman VSS4 baserer seg på det klassiske dipol-prinsippet, som beskriver en høyttaler med åpen baffel. Fordelen med åpen baffel (et annet navn for frontplate) er at elementene kan spille i friluft uten den akustiske motstanden et kabinett innebærer. Utfordringen er at baksiden spiller i motfaste med forsiden, og uten en tilstrekkelig stor baffel kan man risikere at lydbølgene utligner hverandre (også kjent som akustisk kortslutning), noe som først og fremst er tydelig i bassen. Derfor bruker mange dipolhøyttalere, som for eksempel Jamo 909, en stor og ekstra bred frontplate for å hindre utligning.

Det er her Vertical Split systemet (VSS) til Forsman kommer inn i bildet. Her er baffelen "brettet" på en slik måte at forsiden og baksiden av høyttaleren isoleres hva hverandre. Lyden slipper ut gjennom hver sin spalte (eller "Split" på engelsk) foran og bak på høyttaleren, som kontrollerer spredningen til lydbølgene og hindrer dem i å utligne hverandre. I diskant og mellomtone benytter VSS4 seg av såkalte magnestat båndelementer som stråler lyden i begge retninger. I bassen brukes tre 8" basselementer som også spiller åpent bakover. Det er ikke så ofte vi ser dipole basshøyttalere (blant annet Martin Logan benytter seg av tradisjonell kasse i bassen av forskjellige grunner), og en av grunnene kan være lavere effektivitet, da det ikke finnes noen kasse som kan begrense membranutslagene. Den spesielle spalten sørger imidlertid for en viss akustisk forsterking i bassområdet, og Forsmans kraftige basselementer synes også å tåle svært høye lydnivåer.

Lydkvalitet
★★★★☆
Funksjonalitet
★★★★☆
Brukervennlighet
★★★★☆
Kvalitetsinntrykk
★★★★☆

+ Enormt og presist lydbilde
Nøytral
Stram og fylldig bass

- Ingenting

Pris: 65.000 kr
Importør: Forsman
www.forsman.no